

Tjänsteutlåtande

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen
Handläggare: Rolf Larsson

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum: 2020-08-19
Diarienummer: MHN-2020-232-406
Fastighetsbeteckning:

Utredning om avgiftsbefrielse för handläggning av anmälan om kompostering av matavfall samt för- och nackdelar med hemkompostering

Sammanfattning

I kommunens ”Verksamhetsplan 2020-2022, Budget 2020”, har miljö- och hälsoskyddsnämnden fått i uppdrag att utreda kostnaden för att ta bort handläggningsavgiften för anmälan om kompostering av avfall.

Beslutsförslag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

1. Avgift för handläggningen av beslut om hemkompostering av matavfall ska tills vidare tas ut av Miljö- och hälsoskyddsnämnden på samma sätt som för närvarande
2. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen ges i uppdrag att göra en översyn av avgiften för handläggning av hemkompostering av matavfall i samband med att avfallsföreskrifter, avfallsplan och renhållningstaxa tas fram och efter att det klarlagts hur matavfall ska samlas in i de områden av kommunen som ännu inte har insamling

Bakgrund

För att själv kompostera matavfall ska en anmälan om kompostering lämnas in till Miljö- och hälsoskyddsnämnden eftersom det är en dispens från hämtningen av hushållsavfall. Enligt miljöbalken är varje kommun skyldig att hämta hushållsavfall, dit även matavfall räknas. Ingen annan får hämta hushållsavfall, men däremot kan dispens lämnas för behandling, exempelvis kompostering, på sin egen fastighet.

Anmäla om kompostering handläggs av miljö- och hälsoskyddsavdelningen som, sedan ca 8 år, tar ut avgift för handläggningen av anmälan. Handläggningsavgiften motsvarar en timmes handläggningstid. Avgiften år 2020 är 1275 kr. Avgiften är fastställd av Kommunfullmäktige och tas ut med stöd av 27 kap 1 § miljöbalken. Många kommuner tar ut avgift för handläggningen, exempelvis Värmdö, medan Norrtälje inte tar ut någon avgift.

Under senaste åren har antalet anmälningar om matavfallskompostering varit relativt lågt. År 2019 fattade Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslut i ca 25 ärenden och hittills i år (15 augusti 2020) har ca 30 anmälningar inkommit. Enstaka invändningar mot att handlägningsavgift tas ut har inkommit.

Om antalet anmälningar om kompostering av matavfall per år i fortsättningen är 30 stycken, blir den minskade intäkten 38250 kr/år beräknat på årets timavgift.

Roslagsvatten AB har kommunens uppdrag att samla in hushållsavfall. På fastlandet, inklusive Ljusterö och Svavelsö, samlas även utsorterat matavfall in i separata kärl för transport till Uppsala där både biogas och så kallad biomull/biogödsel framställs.

Hushåll som, förutom brännbart hushållsavfall, även lämnar utsorterat matavfall erhåller en reducerad avgift som är lika stor som den som har egen matavfalls-kompost. De som inte sorterar ut sitt matavfall har högre renhållningsavgift, ca 1000 kr högre, beroende på kärlstorlek och hämtningsintervall.

Av Avfallsförordningen (2011:927) § 15 a framgår att ”kommunen ska tillhandahålla ett system för att från hushåll samla in matavfall som hushållen har separerat från annat avfall och transportera bort det matavfallet skilt från annat avfall. Förordning (2018:1466).”

Naturvårdsverkets nationella etappmål om ökad resurshushållning i livsmedelskedjan innebär att senast år 2020 ska hälften av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt, varav minst 40 procent ska behandlas så att energin tas tillvara.

Kommunicering, Samråd

Roslagsvatten har muntligen lämnat följande information: Ny avfallsplan har tagits fram och fastställs troligen under 2020. Nya avfallsföreskrifter och reviderad renhållningstaxa fastställs under 2021. Roslagsvatten kan eventuellt komma att föreslå att minska eller ta bort den reducering av renhållningsavgiften som hemkomposterare har nu. Detta för att gynna central behandling av matavfall då både biogas och biogödsel framställs. Insamlingen av utsorterat matavfall på öar bedöms påbörjas under 2020 eller troligen 2021.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har ställt frågor till Sveriges Kommuner och Regioner om avgiften för handläggning av anmälan om hemkompostering bör/kan tas bort och om avgiften kan vara lägre på exempelvis öar. Något svar har inte inkommit.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har också ställt frågor till Avfall Sverige, som är kommunernas branschorganisation inom avfallshantering och till Naturvårdsverket. Frågorna gäller om insamling i gemensamma behållare eller egen kompostering på öar är att föredra sett ur ett miljöperspektiv samt om kommunen kan subventionera hemkompostering. Något svar har inte inkommit från Avfall Sverige.

Naturvårdsverket har redogjort för hur längre lagringstider av matavfall påverkar rötningsprocessen, exempel på att avfallstaxan kan vara styrande mot den behandling av matavfallet som är önskvärd, att kommuner kan subventionera kompostbehållare med mera. Naturvårdsverkets svar bilägges.

Avdelningens slutsatser

Innan insamlingen av matavfall påbörjades för ett antal år sedan var det många hushåll i kommunen som anmälde egen kompostering av matavfall. Kompostering ger ett bra jordförbättringsmedel som kan användas i exempelvis trädgården. Egen kompostering innebär också att renhållningsavgiften reduceras. Efter att Roslagsvatten startade matavfallsinsamlingen på fastlandet och senare på Ljusterö har antalet hemkomposterare minskat. Insamling av matavfall för central behandling av matavfall har fördelen att både biogas och biogödsel kan framställas.

På öar har kompostering uppmuntrats av kommunen genom information och lägre renhållningsavgift. En annan fördel är lättare sopsäckar, vilket är bra ur arbetsmiljösynpunkt. Sopsäck används fortfarande på öarna. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen bedömer att egen kompostering bör premieras i dessa områden om det inte ges möjlighet att lämna utsorterat matavfall för borttransport och central behandling. Viktigt är att egen kompostering sker på ett hygieniskt och miljömässigt säkert sätt.

Ny avfallsplan, avfallsföreskrifter och renhållningstaxa ska tas fram under 2020 och 2021 som tydliggör framtida insamlingsmodell av matavfall inom hela kommunen och hur stor hämtningsavgiften blir vid hemkompostering. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen bedömer därför att frågan om att inte ta ut avgift för handläggning av anmälan om kompostering av matavfall bör hanteras i samband med framtagande av nya avfallsföreskrifter, ny avfallsplan och ny renhållningstaxa.

Bilagor

1. Naturvårdsverkets svar på frågor om matavfall, daterat 13 februari 2020.

Maria Lindström
Miljö- och hälsoskyddschef

Rolf Larsson
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Protokollsutdrag till: Akt.